

**Karatay Sosyal Araştırmalar Dergisi, Sayı: 7, 2021 Güz,
e-ISSN: 2651-4605**

Aköz, A. (2021). İlmın ve insanlığın zirvesinde bir isim: Prof. Dr. Nejat Göyünç. *Karatay Sosyal Araştırmalar Dergisi*, (7), 55-73.

İLMİN VE İNSANLIĞIN ZİRVESİNDE BİR İSİM: PROF. DR. NEJAT GÖYÜNÇ

Alaattin AKÖZ*

Fotoğraf 1: Aköz, Kazım Karabekir M.Y.O.'nda konferans veren Nejat Göyünç'e plaket takdim ederken (1998).

Dönüm Noktası

İnsanların hayat akışı içerisinde planlanmadan, hesap edilmeden meydana gelen bazı anlar veya bazı olaylar vardır ki, farkında bile olmadan insanın hayat çizgisini bütünüyle değiştirir. Bu değişim, bir tür kırılma ya da sonraki hayatına yön veren köklü bir yapılanmanın başlangıcıdır. İnsanın iradesi dışında gelişen böylesi anlarda duyguları da

---

* Prof. Dr., Selçuk Üniversitesi, Edebiyat Fakültesi, Tarih Bölümü, aakoz@selcuk.edu.tr, ORCID: 0000-0002-3819-1864.

karmakarışıktır. İlk sıraya endişe yerleşir, sonra merak ve bekleyiş gelir. Tahmin edilemeyen geleceğe dair, cevabı bulunamayan sorular zihinleri doldurur.

1985 yılı, benim hayatımın en önemli kırılma noktasıdır. 1985'in 18 Nisan'ında mezun olduğum bölümde Araştırma Görevlisi olarak akademik hayata başlamış olmamın heyecanı ve mutluluğu devam ederken gelen bir haber keyfimizi kaçırmıştı. Sürgün bir akademisyen bölüme geliyordu; Prof. Dr. Nejat GÖYÜNÇ. Daha hoca kendisi üniversiteye gelmeden, -mış -miş ile başlayan bir dünya menkıbe öncü olarak gelmiş ve bizi bütün olumsuz duyguları yaşamaya sevk etmişti. Neler yoktu ki anlatımlarda; Ermeni ajanlığından tutun da belge hırsızlığına hatta iflah olmaz solculuğuna, ne kadar geçimsiz biri olduğuna, gittiği üniversitelerde kavgacılığından dolayı uzun süre çalışamadığına varıncaya kadar bir sürü olumsuzluk. Bu arada duyulanlar arasında, bazı gerçek bilgiler de yok değildi. Mesela O'nun iyi bir arşivist olduğu, belge okumaya çok değer verdiği gibi.

O yıllarda fakültemiz, Zindankale'deki binasındaydı ve biz tarih bölümü olarak ikinci katta sadece üç odaya sahiptik. Bir odada iki hocamız oturuyordu. Yer darlığından dolayı, diğer odada beş kişi oturuyorduk. Yan tarafımızdaki oda ise, Bölüm Başkanlığı odası idi. Biz asistanlardan birisi, yeni gelecek olan ve aynı zamanda Bölüm Başkanımız olacak olan Nejat Bey'le bu odada oturmak zorunda idi. Kalabalık odamızda gerçekteşen ve bazen tartışma boyutuna varan değerlendirmelerde; yukarıda kısaca değindiğim dedikodular sebebiyle, kimse hoca ile aynı odada oturmak istemiyor ve bir başkasının orada oturması için mücadele ediyordu. Sonunda karar verildi; Hoca ile ben oturacaktım. Gerekçe de sağlamdı hani; göreve en son başlayan, en çömez olandım. Mağlup ve itirazını kabul ettirememişliğin ezikliği ile biraz da buruk olarak masamı hocanın odasına taşıdım. Yuvadandan atılan kartal yavrusunun dışlanmışlığını yaşıyordum. Kırgın ve üzgündüm. Meçhul bir geleceğe adım attığım karanlık bir gündü çünkü.

Nereden bilebilirdim ki, aslında o günün, hayattaki en büyük güneşlerimden birinin doğduğu gün olacağını. Fakat bunu anlamam için çok zamanın geçmesine gerek kalmamıştı. Rahmetli hocam tertemiz yüzüyle, beyefendi tavırlarıyla bölüm koridoruna girip, insanın bütün ruhunu sardığını hissettiği sıcakık sesiyle, "Merhaba" dediği an yeni bir dünyaya, farklı bir geleceğe merhaba demiştik.

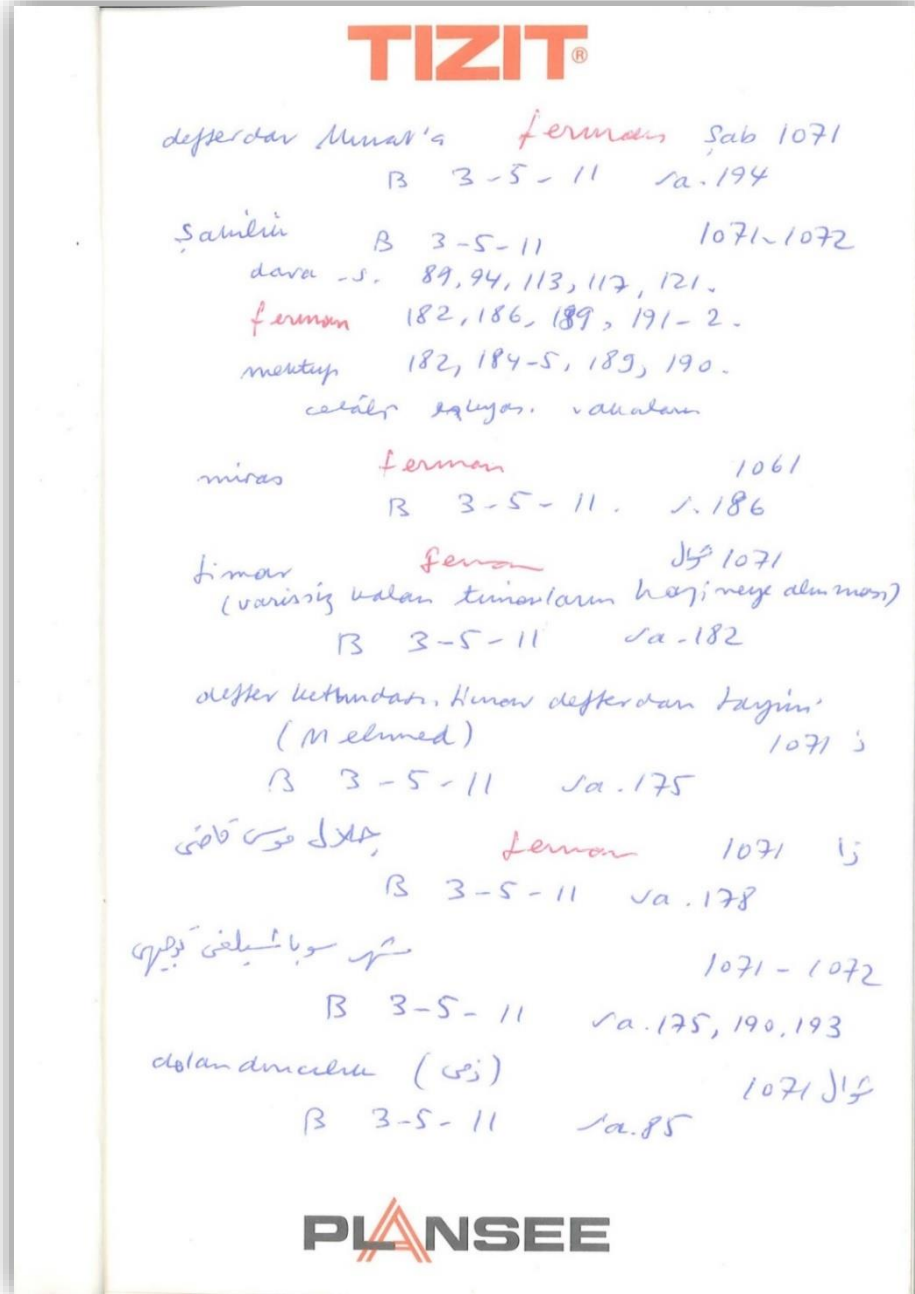
Aköz, A. (2021). İlimin ve insanlığın zirvesinde bir isim: Prof. Dr. Nejat Göyünç. *Karatay Sosyal Araştırmalar Dergisi*, (7), 55-73.

1987 yılının Eylül ayında kampüsteki yeni binamıza taşınmaya kadar, fiili olarak hayatımın en güzel iki yılını, hissi olarak ise adeta bir ömrün bütün güzelliklerini paylaştım sevgili hocamla. Çok kısa süre sonra ben, artık hocanın herkese karşı kullandığı, nezaketinin açık ifadesi olan “Evladım”ı değil, “Sultanım” ya da “Sultan Alaaddinim”i olmuştum. Ve bu onur, benim hayatımda kazandığım en büyük seviye, en yüksek derece ve en erişilmez mevkidir.

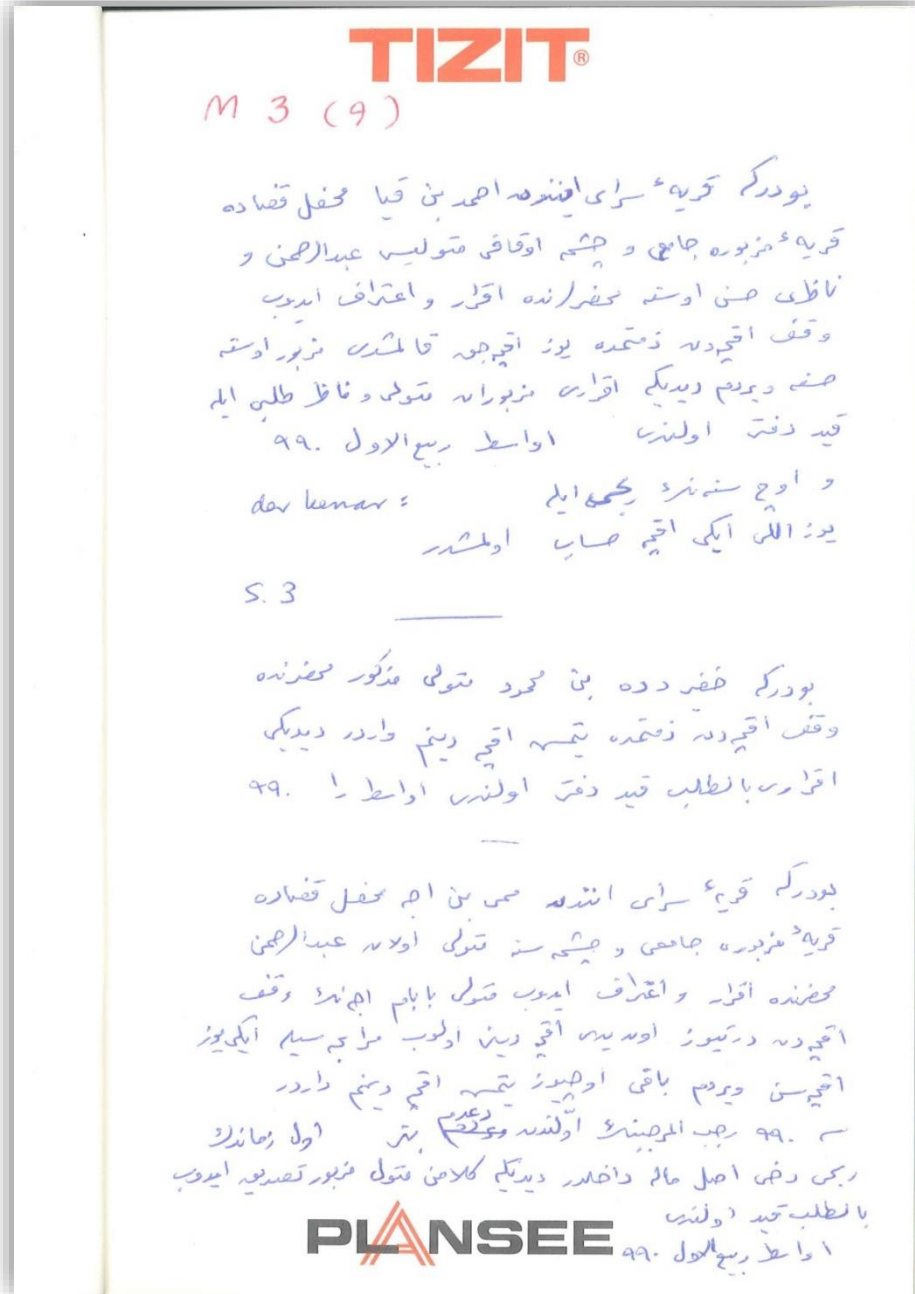
Bilim ortamının nasıl bir şey olduğunu, hocalığın güzelliğini ve inceliklerini, öğrencinin bir hoca için değerini, hep o odada öğrendim. Alanın literatürü ve arşiv kavramı ile de yine o odada tanıştım. Çünkü rahmetli hocam, İstanbul’dan her gelişinde alanla ilgili yeni çıkan kitapları getirir, bazen onlara tanıtım yazısı yazar, okumam için mutlaka bana verir, bir sonraki gelişinde de o kitap hakkındaki düşüncelerimi sorardı. Neredeyse her ikindi, hocamın eşliğinde Zindankale’den çıkıp, bütün Konya çarşısını kat ederek Mevlâna Müzesi Arşivine yaptığımız yürüyüşler ve müzede şer’iye sicilleri ile geçirdiğimiz zamanların unutulmaz tadı hala yâdımdadır. Rahmetli hoca, kendisi daha önceden taramaya başladığı bir sicili alır, bir taraftan tararken bir taraftan da yanında bulunan not defterine veya israf olmasın diye kesip fiş haline getirdiği arkası kullanılmış kağıtlara¹ Osmanlıca olarak notlar alır, bize de birer sicil vererek okumamızı söylerdi. Sonra sırayla yanımıza gelerek, ne kadar okuyabildiğimizi, daha doğru bir ifadeyle, gelişmemizi kontrol ederdi.

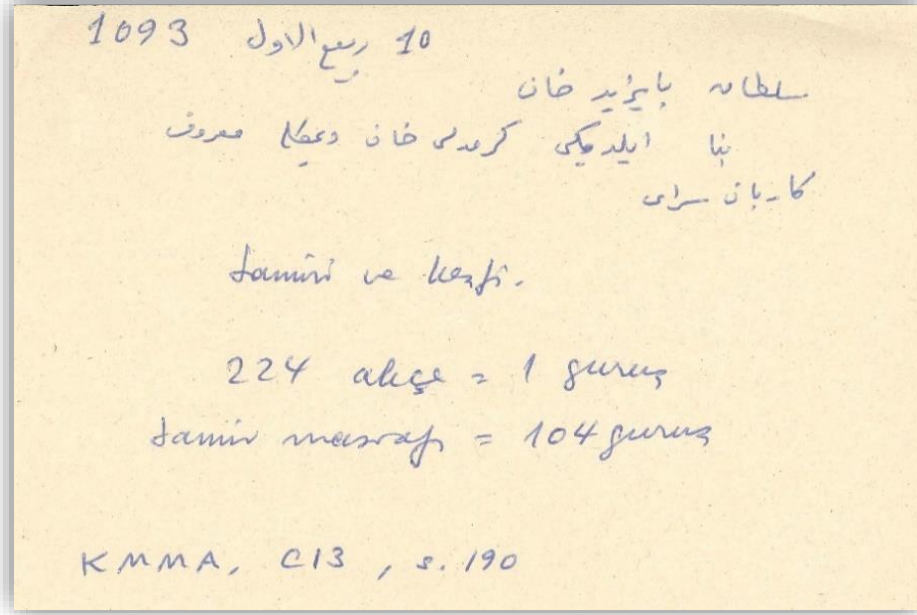
¹ Rahmetli hocam, Mevlâna Müzesi Arşivinde yaptığı taramaları not ettiği defteri ve tuttuğu fişleri, Konya’dan ayrılırken yanına çağırıp işime yarayabileceğini söyleyerek bana vermişti. Her sayfasında, her satırında hocamın izlerini ve hatırasını barındıran bu notları, kutsal bir emanet gibi saklıyorum.

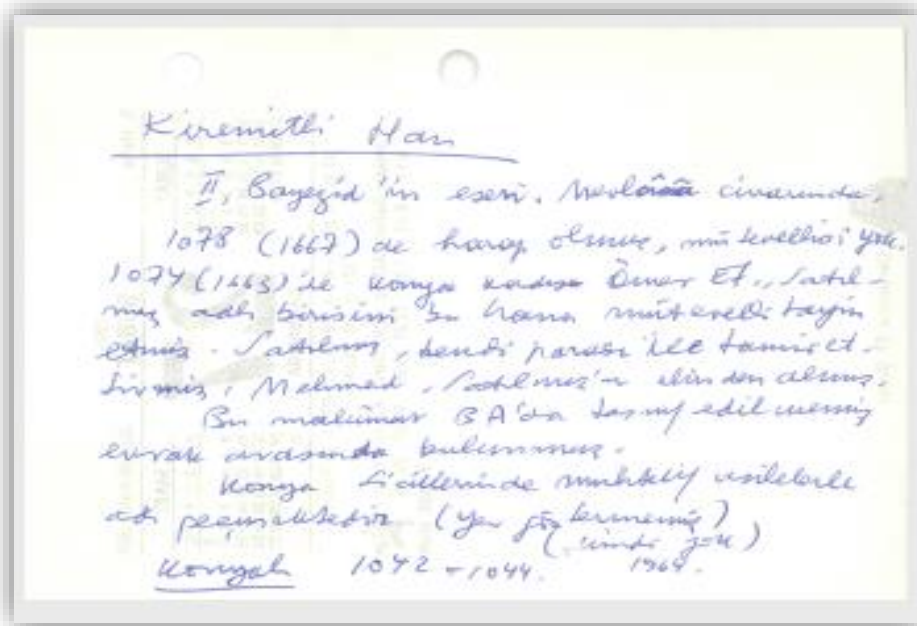
Belge 1: Hocamın not defterinden bir sayfa

Belge 2: Hocanın not defterinden bir başka sayfa

Belge 3: Hocanın kullandığı fişlerinden

Belge 4: Hocanın kullandığı takvim yaprağı fişlerinden

**Karatay Sosyal Araştırmalar Dergisi, Sayı: 7, 2021 Güz,
e-ISSN: 2651-4605**

Aköz, A. (2021). İlmin ve insanlığın zirvesinde bir isim: Prof. Dr. Nejat Göyünç. *Karatay Sosyal Araştırmalar Dergisi*, (7), 55-73.

Başlangıçta tamamen yabancıydık ve okuyabildiğimiz birkaç kelime için hocadan aferin aldığımız siciller, istikrarlı gidişlerin sonunda hem yüksek lisans hem de doktora tezlerimizin ana kaynağı haline gelmişti. Elbette hocamın sabrı ve erişilmez öğreticilik misyonuyla.

Beraber oturduğumuz dönemde; rahmetli hocam misafir öğretim üyesi olarak Almanya'ya gidince, hakikaten çok üzölmüş ve bunu da kendisine söylemişim. Hocam oradayken de beni yalnız bırakmamış, yazdığı mektuplarla hem kendisinden haberdar etmiş hem de beni yönlendirmekten geri durmamıştı. Hatta bir mektubunda; Almanya'da çalışma süresinin uzatılmak istendiğini belirterek, şayet böyle bir şey olursa beni de yanına alacağını, Konya'da bırakmayacağını yazmıştı. Fakat hocam süresini uzatmadan Türkiye'ye döndü. Benim ve diğer arkadaşlarımızın çalışmalarına rehberlik etmeyi sürdürdü.

Nejat GÖYÜNÇ
Institut für Geographie
Kochstrasse 4
85120 Erlangen

Erlangen, 30 Eylül 1986

Sevgili Alâaddin'im, güzel, akıllı çocuğum,

Mektubunu biraz önce aldım. Sana kavuşmak kolay mı? İki kere okudum, hem de zevkle... Biliyorsun, seni Konya'da tanıdım. Bir yıl da oda arkadaşlığı yaptık, her müşkilime koştun. Bayram'ı da orada tanımıştım, fakat onun ağabeyisini İstanbul'dan tanıyıp sevdiğimden, Bayram'ı eski tanış saydım. Birlikte yaptığımız seminerlerde hazırladığın vazifeler ile de daha fazla gözümə girdin, gerçekten, bakılırsa iyi bir ilim adamı olursun. Bakılırsa, diyorum. Kusura bakma çayırda da kendiliğinden ne güzel çiçekler yetişiyor, Allah vergisi. Lâkin onları ihtimamla yetiştirdiklerinde çok daha şahaneleri oluyor. İlim adamı da öyledir. Kabiliyete, ortamı da eklemek gerekir. Seni onun için gözüm çok tuttu. İnşallah; Allah ileride de yanında, sana faydalı olma imkânını bahş eder.

Yazın Karabekir kasabası'nda neeler yaptığını anlatmışsın. Teşekkür ederim, gelince onu yine sana yazdırırım, sen biriktirmene devam et!

Buraya geleliberi, 11 Ağustos, hemen hemen günler monoton, fakat çok verimli geçiyor benim için. İlk zamanlar sabahları 9 civarında Enstitüye geliyor, 17'de, bazan biraz daha önce çıkıp postahaneye mektup atıp bir iki şey alıp eve dönüyordum. Burada dükkânlar 18'de kapanıyor. Sonradan alış-varışı tamamen Ayten'e devr ederek akşamları biraz daha fazla kalmaya, sabahları da biraz daha erken gelmeye başladım. Şimdi 8-8.15 arası burada bulunuyorum. Akşamları 19.30'a kadar kaldığım da oldu. İşe ve alâkama göre. Ev ile enstitü arası 15 dakika kadar tutuyor, yolun iki tarafı ağaçlık, hatta kestirme bir yol var, bir mısır tarlasının kenarından dolanıyor. Mısırları bu günlerde makine ile kesiyorlar, hergün bir miktar yerinin boşaldığını görüyorum, bakalım yerine ne ekecekler? Boş bırakmazlar.

Binanın altında ve yanımızdaki bahçede birer kafeterya var. Şimdiye kadar bir defa gittim, bir Türk genci gelmişti, Gazi Ü'den, ona bir şeyler ikram ettim. Oralara gitmeye vakit bulamıyorum. Öğle yemeklerini de kaldırdım.

**Karatay Sosyal Araştırmalar Dergisi, Sayı: 7, 2021 Güz,
e-ISSN: 2651-4605**

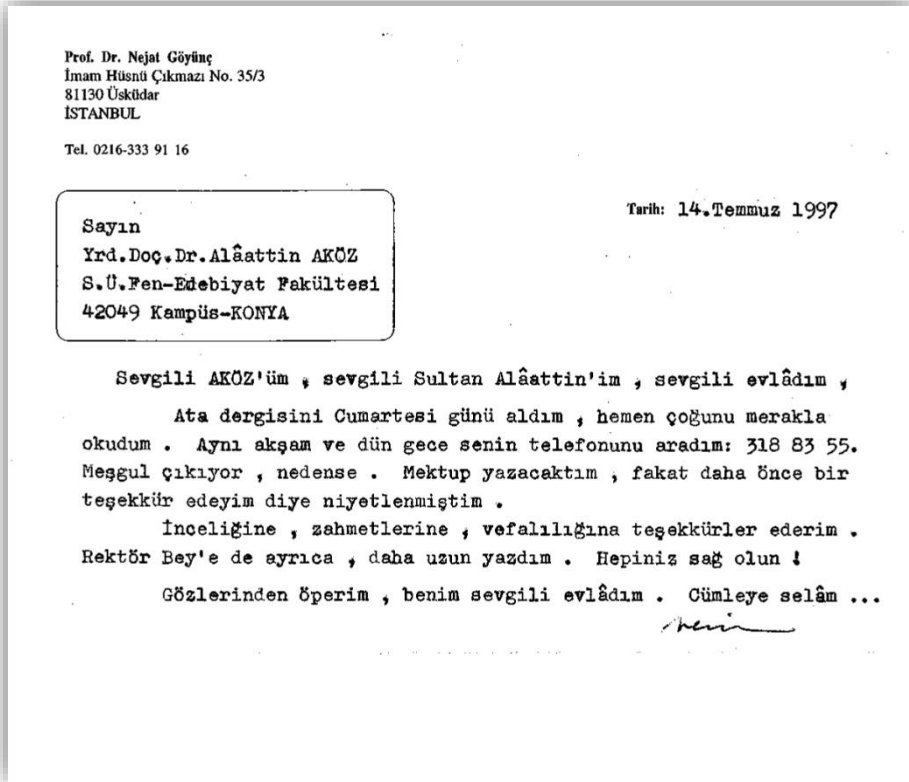
Aköz, A. (2021). İlimin ve insanlığın zirvesinde bir isim: Prof. Dr. Nejat
Göyünç. *Karatay Sosyal Araştırmalar Dergisi*, (7), 55-73.

Bu yaşta , iyi bir kahvaltđ ve akşam yemeği yetiyor .
Evvvelce de yazmđıttım . İki kitaplık var kullanabil-
diğim . Coğrafya ve şarkiyat Enstitülerinin kitaplıkları .
Oralarda bulamadıklarımı da aşağıdaki Kitaplık Sekreterleri
Hâmlara veriyorum , onlar bazan üniversitenin başka bir biri-
minden buluyorlar , orada da yoksa ısmarlanıyor , bir yerlerden
gelecek . Artık nereden gelir , ilgilenmiyorum . Daha ilk
sipariş hâüz gelmedi :
İnsan kitap bulunca okuyup cehlini gidermeye çalışıyor
ve onu anlıyor . Zaten okuyan ne bilmediğini bilir , okumayan
kendini her şeyi biliyor , sanır : Kısmet olur da , yine Kon-
ya'ya dñnersen , öğrendiklerimden öğrencilerime de derslerde
satarım .
Hemen bir buçuk aya yakındır , bizim eski "Deyr ve
Rañbe , 'Ane ve Hit" sancaklarına ait bir defter üzerinde çalış-
ıyorum . Birincisi 1523 tarihli idi . Eğer 1540 ve 1564 ta-
rihliiler üzerinde de çalışılabilirse , osmanlı idaresinin o
asırdaki gücü ve ulaştığı refah (halk için) meydana çıkacak .
Bu tür çalışmaların Türkiye'de hemen hemen yapılamayacağını
buraya gelince öğrendim . Çünkü haritasız , kitapsız , lugat-
sız çalışma olur mu? Bazan bir kelimeyi çözmek için dört beş
kitaptan faydalanmak gerekiyor . Almanca ve İngilizce pek çok
seyahatname var geçen yüzyıldan veya bu yüzyıl başlarından kal-
ma . Bunlardan faydalanıyorum . Bu arağa bir de küçük makale
çıkarmak üzereyim , İstanbul'a İsmail SOYSAL Bey'e yollayacağım ,
vaad etmiştim . İngilizce'ye çevirtip yayınlayacaklar .
Ekim ayı benim şimdilik son serbest çalışma ayım . Ka-
sım da haftada bir gün Münih'e "Defter" üzerinde ders vermeye
gideceğim . Türleri , örnekleri , nasıl faydalanılacağı hak-
kında olacak . Buna da evde akşamları veya bazan tatil gün-
leri hazırlanıyor .
Salı günleri bir Milliyet alıp lig maçlarını takip edi-
yorum . Seçim sonuçlarını dün sabah benim oğlandı , akşam da
radyodan öğrendim . Köln radyosu 9'da 40 dakika yayın yapıyor ,
fakat yöneticisi Örsan Öymen , fasa-fiso cinsinden dedikodu ile
beni bunaltıyor , diyebilirim . Demokrasi , Demirel'in söyle-
diği gibi "sabah erkenden kapı çalındığında , sütğünün gelđiđini
düşünmek" değildir , o İngiltere'de iniş , Churchill söylemiş .
"İnsana sayđı duymak demektir" , bunu öğrenemeyen hiç bir zaman
adam olamaz .
İşte ben de kâğıdı farkına varmadan bitirdim . Selâmı
da yanaklarından toptan söyleyeyim , sen benim gözbebeğim Alâaddin'im , gerekeni
gerekliere söylersin . Gözlerinden öperim .
Avlağlarımın da . Benim
suyuna Benimle . 73 ümüsün

Belge 5: Hocamın mektuplarından

**Karatay Sosyal Araştırmalar Dergisi, Sayı: 7, 2021 Güz,
e-ISSN: 2651-4605**

Aköz, A. (2021). İlimin ve insanlığın zirvesinde bir isim: Prof. Dr. Nejat
Göyünç. *Karatay Sosyal Araştırmalar Dergisi*, (7), 55-73.

Belge 6: Hocamın mektuplarından

Öğreticilik Formasyonu

Pek çok güzel vasfı olan hocamın, en önemli özelliklerinden birisi de öğreticilikteki inanılmaz sabrı ve metodudur. Kendi yaşadığım bir-iki örnekle bu yönünü mutlaka yazmalıyım. Yukarıda anlattığım Mevlâna Müzesi Arşivinde Konya Şer'iyye Sicilleri ile başlayan belge tarama, okuma ve değerlendirme çalışmamız, ileriki zamanlarda Başbakanlık Osmanlı Arşivlerine uzanmıştı. Daha ilk başladığımız dönemlerde dahi yanımıza oturup, bizimle okumaz, bir müddet sonra ne kadar okuyabildiğimizi kontrol ederdi. Biz de birkaç kelime daha fazla okuyabilmek için çabalardık. Bu aşamalarda hoca, belgelerin diplomatiği hakkında da bilgi vermezdi. Biz genç asistanlar, çok zorlanırdık. Fakat

Tayyip Gökbiğın'in *Osmanlı Diplomatiğı* isimli kitabını okumamızı söylemişti. Bir müddet geçince belgelere aşına olmaya başladığımızı ve daha rahat okur hale geldiğimizi fark ettik. Bir seviyeye geldiğimizde hoca, belgeler hakkında artık bize bilmediğimiz ayrıntıları anlatmaya başlandı.

Bahsettiğim hususla ilgili en güzel örneğı 1989 yılında ilk defa gittiğim arşivde yaşadım. Rahmetli hocam, doktora tez konusu olarak Mevlâna Müzesinde bulunan Kanuni dönemine ait Anadolu'nun en eski sicillerinden birisi olan 1532-1535 tarihli Larende (Karaman) sicilini vermişti. Söz konusu sicili okuyup, tasnif ettikten sonra tezimi arşiv kaynakları ile desteklemek istedim ve bu fikrimi hocama söyledim. Hoca, "Sen istedikten sonra ben çok memnun olurum" dedi. Bu diyalogdan sonra arşivin yolunu tuttum. Hoca da sürekli arşive gelip çalışıyordu. Her sabah geldiğinde masama uğrar; "Günaydın evladım, aferin yine ilk giren olmuşsun, ikinci sırada imza atmışsın" şeklinde çalışmaya erken başlamamı kontrol eder sonra da hemen arkamda bulunan masasına oturup çalışırdı.

Katalog taramasından sonra, Karaman tahrir defterlerini istemiştim. Defterler masama gelince, büyük bir hayal kırıklığı yaşadım. Baktığım sayfalar hiçbir şeye benzemiyordu. Siyakat yazısını o güne kadar ne görmüş ne de duymuştum. Moralim çok bozulmuştu. Ama nasıl olsa arkamda arşiv uzmanı hocam vardı, o gelir bana öğretirdi. Bu umutla birinci günü akşama kadar sayfa çevirip seyrettim ve hocamı bekledim. Ertesi günü de aynı. Hoca öğlen olunca yanıma geliyor; "Yavrum çok çalıştın haydi gidip yemeğimizi yiyelim" deyip beni yemeğe götürüyor, sonra yine ben masama, hoca masasına geçiyordu. Üçüncü gün, defterin sayfalarını çevirirken bir sayfada altı-yedi satırdan oluşan bir metin gördüm. Hocama içten içe sitemli olduğum için ona değil, ilerideki bir masada oturan ve lisans döneminde dersimize girdiğı için tanıdığım İdris Bostan Hoca'nın yanına gittim ve o metni okuyuvermesini rica ettim. Hoca kırmadı, okudu. Ben de defterime yazdım. O gün akşama kadar da okunan metinle defterin sayfalarını karşılaştırdım. Dördüncü gün sabah arşive girince, ilk defa kurşun kalemimi ve defterimi çıkarıp defterden okuyabildiklerimi yazmaya başladım. O an hocam sandalyesi ile birlikte gelip masama oturdu ve "Yavrum artık takıldığın yerleri sorabilirsin" dedi ve oracıkta bana 15-20 dakika Siyakat rakamlarını anlattı. İçime büyük bir huzur doldu. Hocama sitem ettiğim için kendi kendime kızdım. Çünkü

Aköz, A. (2021). İlmin ve insanlığın zirvesinde bir isim: Prof. Dr. Nejat Göyünç. *Karatay Sosyal Araştırmalar Dergisi*, (7), 55-73.

hocam yanıma gelmeyerek, kolaycılığa veya ezberciliğe kaçmadan üç günde Siyakat yazısını çözmemi istemiş, sonrasında Siyakatın özelliklerini, yazma usulünü vb. anlatmıştı.

İşin ilginç tarafı bütün bu günler zarfında, ikinci vakti arşivden çıktığımızda hocamla beraber yürüyerek Eminönü İskelesi'ne iner, bazı günler hocamı uğurlayıp yurda döner, bazı günler de vapurla Üsküdar İskelesi'ne geçer, merdivenleri tek tek tırmanıp hocamın evine giderdik. Akşamları rahmetli Ayten Teyzemin hazırlığından başka hocam, kendi eliyle yaptığı yemeklerden ikram eder², bir taraftan yemeğimizi yerken veya sonrasında çayımızı içerken Fenerbahçe'den, Galatasaray'dan veya Turgut Özal'ın politikalarından konuşurduk. Fakat ne arşivden ne de orada ne yapıp ettiğimizden kesinlikle mevzu açılmazdı. Bazen çatı katına çıkar, hocanın zengin kütüphanesinde sohbet ederdik. Hocam kitaplar hakkında bilgiler verir, beğendiğim kitaplardan alabileceğimi söylerdi.

İlk Makale

İlk makale heyecanını da bize, yine hocam yaşatmıştı. Yüksek lisans tezlerimizi bitirince, tezlerimizden makale üretmemizi söylemiş, hazırladığımız makaleleri kendisi kontrol ettikten sonra editörlüğünü yaptığı ve dünyaca tanınmış olan *Osmanlı Araştırmaları / The Journal of Ottoman Studies*'de yayınlamıştı (Yıl 1989, C. IX, S. 09). Makale yayınlanır yayınlanmaz telefon ile arayıp tebrik etmiş; “Yavrum siz şimdi heyecanla beklersiniz, haydi gözünüz aydın millî oldunuz” demişti. Makalemizin yayınlandığı sayıyı da o sırada İstanbul'da bulunan ve hocadan önce Konya'ya dönecek olan bir arkadaşımızla bize göndermişti. Bu ilk makalemin yayınlandığı andaki mutluluğumu izah edemem. Hocam daha sonra aynı dergide iki çalışmamı daha yayınlamıştı.

---

² Bu yemeklerle ilgili de ilginç bir anımı paylaşmak isterim. Bir gün hocam arşivden döndükten sonra kendisi pilav pişirmiş ve sofraya koymuştu. Yemeğimizi yedikten sonra bana; “Evladım, pilavı nasıl buldun?” diye sordu. Ben de “Çok teşekkür ederim hocam elinize sağlık, daha önce hiç yumurtalı pilav yememişim” dedim. Hocam güldü; “Evladım o yediğin yumurtalı değil, midyeli pilavdı. Belki yemezsin diye önceden söylemedim” dedi.

Aköz, A. (2021). İlmin ve insanlığın zirvesinde bir isim: Prof. Dr. Nejat Göyünç. *Karatay Sosyal Araştırmalar Dergisi*, (7), 55-73.

Genç Akademisyenlere Uzanan Müşfik El: Uluslararası Çalıştay ve Kongreler

Rahmetli hocam sadece ülkemizde değil, uluslararası bilim çevrelerinde de tanınan ve sevilip, sayılan bir akademisyendi. Kendisi zaman zaman davetli olarak yurtdışına kongrelere katılır, bilim çevreleriyle temasını sürekli canlı tutardı. Kendisi Konya’da bulunduğu dönem içerisinde gerçek manada uluslararası olmak üzere bir çalıştay ve dört kongre düzenlemişti. Bu çalıştay ve kongrelere, ülkemizin ve dünyanın en tanınmış tarihçilerini davet etmiş ve hocanın saygın kimliği sayesinde onlar da bu çalışmalara dahil olmuşlardı. Hatırlayabildiğim kadarıyla bu çalışma/kongrelere katılan isimlerden bazıları şöyleydi: Prof. Dr. Halil İnalçık, Prof. Dr. Wolf D. Hutteroth, Prof. Dr. Mustafa Kafalı, Prof. Dr. Ekmeleddin İhsanoğlu, Prof. Dr. Heath Lowry, Prof. Dr. J. Louis Bacqué-Grammont, Prof. Dr. Chritoph K. Neumann, Prof. Dr. Evangelia Balta, Prof. Dr. Gabor Agoston, Prof. Dr. Klaus Kreiser, Prof. Dr. Tuncer Baykara, Prof. Dr. Ahmet Yaşar Ocak, Prof. Dr. Slobodan Ilic, Prof. Dr. Mehdi İlhan, Prof. Dr. Zeki Arıkan, Prof. Dr. Feridun M. Emecen, Prof. Dr. Dariusz Kolodziejczyk, Prof. Dr. Géza Dávid, Prof. Dr. Azmi Özcan, Prof. Dr. Ramazan Şeşen, Prof. Dr. Ali Akyıldız, Prof. Dr. Mehmet Ali Ünal, Prof. Dr. Yılmaz Kurt, Prof. Dr. Necdet Öztürk, Prof. Dr. Mehmet Akif Erdoğan, Prof. Dr. Kemal Yavuz, Prof. Dr. Abdülkadir Özcan, Mehmet Önder, Alâeddin Yavaşca, Etem Ruhi Üngör, Prof. Dr. Rüya Kılıç, Prof. Dr. Andreas Tietze, Prof. Dr. Linda Darling, Prof. Dr. Fahri Unan, Prof. Dr. Selçuk Mülâyim, Prof. Dr. Yunus Koç, Prof. Dr. Nodar Şengelia, Hoda Darvış, Doç. Dr. Baki Tezcan, Prof. Dr. Fatma Acun, Prof. Dr. Yavuz Cezar, Prof. Dr. Gül Akyılmaz, Prof. Dr. Mehmet Yavuz Erler, Prof. Dr. H. Örcün Barışta, Prof. Dr. Mehmet Öz, Prof. Dr. İlhan Şahin, Erika Glassen, Teresa Battesti, Prof. Dr. İskender Pala, Prof. Dr. Orhan Cezmi Tuncer, Dr. Cristina Feneşan.

Hocamın önemli bir özelliği de düzenlediği kongrelere tema ile ilgili doktora yapan genç tarihçileri dahil etmesiydi. O tarihlerde doktora yapan veya doktorasını yeni bitirmiş olan Mehmet Öz, M. Akif Erdoğan, Ahmet Nezih Turan, İbrahim Yılmazçelik, Ayhan Pala, Yunus Koç ilk aklıma gelenlerdir.

Aköz, A. (2021). İlimin ve insanlığın zirvesinde bir isim: Prof. Dr. Nejat Göyünç. *Karatay Sosyal Araştırmalar Dergisi*, (7), 55-73.

Fotoğraf 2: I. Uluslararası Osmanlı Tahrir Defterleri Kongresi'ne katılan bilim insanlarından bir grup

Hoca, bu kapsamda ilk olarak 1989 yılında Prof. Dr. W. D. Hütteroth ile Tahrir Defterleri Çalıştayı düzenledi. Bölümümüz sınıflarından birisinde gerçekleşen ve bir tam gün süren çalıştaya, tahrir defterleri üzerinde çalışan yerli ve yabancı 30 civarında bilim insanı katılmıştı. 1990 veya 1991 yılında Prof. Dr. W. D. Hütteroth'un rehberliğinde ve bizzat ören yerlerinde uygulamalı olarak yapılan saha çalışması, hepimiz için ufuk açıcı olmuştu.

Hocamın Konya'da yaptığı ilk kongre 1992 yılının Ekim ayında, yukarıda isimlerini yazdığım birçok bilim adamının katılımıyla gerçekleştirilen *I. Uluslararası Osmanlı Tahrir Defterleri Kongresi* oldu. Kongrede sunulan bildiriler *Osmanlı Araştırmaları/ The journal Of Ottoman Studies* dergisinin 13. sayısında yayınlandı (1993).

İkincisi; 14-15 Aralık 1993 tarihlerinde S. Ü. Türkiyat Araştırmaları Enstitüsü ile birlikte düzenlediği *II. Milletlerarası Osmanlı Devleti'nde Mevlevihaneler Kongresi* olmuştur. Bu kongrede sunulan

**Karatay Sosyal Araştırmalar Dergisi, Sayı: 7, 2021 Güz,
e-ISSN: 2651-4605**

Aköz, A. (2021). İlimin ve insanlığın zirvesinde bir isim: Prof. Dr. Nejat Göyünç. *Karatay Sosyal Araştırmalar Dergisi*, (7), 55-73.

bildiriler, *S. Ü. Türkiyat Araştırmaları Dergisinin* 2. sayısında yayınlanmıştır (1996).

Fotoğraf 3: II. Milletlerarası Osmanlı Devleti'nde Mevlevihaneler Kongresi'nde Nejat Bey sunum yaparken

Üçüncüsü; 1993 yılının Mart ayında Almanya'nın Erlangen şehrinde düzenlenen *II. Uluslararası Osmanlı Tahrir Defterleri Kongresi*'dir. Bu kongre rahmetli hocamın himmeti sayesinde benim gibi birçok genç Türk akademisyenin ilk defa yurtdışına çıkmasına ve bildiri sunmasına imkân vermiştir. Bu kongrenin bildirileri de yine hocamın çıkardığı *Osmanlı Araştırmaları/The Journal Of Ottoman Studies* dergisinin 1995 yılına ait 16. sayısında yayımlandı.

**Karatay Sosyal Araştırmalar Dergisi, Sayı: 7, 2021 Güz,
e-ISSN: 2651-4605**

Aköz, A. (2021). İlmin ve insanlığın zirvesinde bir isim: Prof. Dr. Nejat Göyünç. *Karatay Sosyal Araştırmalar Dergisi*, (7), 55-73.

Fotoğraf 4: II. Uluslararası Osmanlı Tahrir Defterleri Kongresi'ne katılan bilim insanlarından bir grup

Hocamın düzenlediği son kongre; *Uluslararası Kuruluşunun 700. Yıl Dönümünde Bütün Yönleriyle Osmanlı Devleti Kongresi* olmuştur. 7-9 Nisan 1999 tarihleri arasında Konya'da gerçekleşen ve sekretaryasını Bayram Ürekli Hoca ile birlikte yürüttüğümüz bu kongreye, yüzün üzerinde yerli ve yabancı bilim insanı katılarak bildiri sunmuşlardır. Bildiriler, yine bizim editörlüğümüzde bir yılı aşkın bir çalışmadan sonra 2000 yılında Selçuk Üniversitesi tarafından 932 sayfadan oluşan büyük boy kitap olarak bastırılmıştır.

**Karatay Sosyal Araştırmalar Dergisi, Sayı: 7, 2021 Güz,
e-ISSN: 2651-4605**

Aköz, A. (2021). İlmin ve insanlığın zirvesinde bir isim: Prof. Dr. Nejat
Göyünç. *Karatay Sosyal Araştırmalar Dergisi*, (7), 55-73.

Fotoğraf 5: Uluslararası Kuruluşunun 700. Yıl Dönümünde Bütün Yönleriyle Osmanlı Devleti Kongresi'ne katılan bilim insanlarından bir grup

**Karatay Sosyal Araştırmalar Dergisi, Sayı: 7, 2021 Güz,
e-ISSN: 2651-4605**

Aköz, A. (2021). İlmin ve insanlığın zirvesinde bir isim: Prof. Dr. Nejat
Göyünç. *Karatay Sosyal Araştırmalar Dergisi*, (7), 55-73.

Fotoğraf 6: Uluslararası Kuruluşunun 700. Yıl Dönümünde Bütün Yönleriyle Osmanlı Devleti Kongresi Bildiriler kitabı

Hocamın Lisans Derslerini Bana Devretmesi

Rahmetli hocam, Konya’da bulunduğu dönemlerde yüksek lisans ve doktora derslerinin yanı sıra lisans düzeyinde de dersler üstlenerek öğrencilere hem insan hem de güçlü bir akademisyen olarak rol-model

Aköz, A. (2021). İlmin ve insanlığın zirvesinde bir isim: Prof. Dr. Nejat Göyünç. *Karatay Sosyal Araştırmalar Dergisi*, (7), 55-73.

olmuştu. Öğrencilerimiz hocayı çok sever, derslerinde en küçük bir saygısızlıkları dahi olmazdı. Hocam lisans programında iki derse giryordu; *Osmanlı Tarihi Metinleri* ve *Osmanlı Sosyal İktisat Tarihi*. Her hafta, gireceği dersin notlarını daktilo ile hazırlar, öğrenci karşısına her zaman bir paket şeker ve yeni bilgilerle çıkardı. Zaman zaman beni de derslerine götürür, ben de sessizce bir sıraya oturur zevkle hocamı dinlerdim.

1992 öğretim yılı başında hoca, lisans derslerini bıraktı. Ama 1994 yılına kadar iki yıl boyunca sadece yüksek lisans ve doktora derslerini devam ettirdi. Lisanstaki iki dersini ise bana devretti. Ben o sırada doktora tezimi tamamlayıp enstitüye teslim etmiştim ama henüz savunmaya girmemişim. Beni yanına çağırarak; “Sultanım, gel evladım şöyle otur ve beni dikkatle dinle. Bölümde kadrolu hocalar ve öğretim görevlileri olduğunu biliyorum. Yakında inşallah sen de savunmanı yapıp er ya da geç kadroya atanacaksın. Ben artık yoruldum. Bundan sonra bölümdeki derslerime senin girmeni istiyorum. O iki dersi de sen yürütebilirsin. Zaten derse giriyorsun³ tecrüben var” dedi. Hocamın güveninden dolayı çok mutlu olmama rağmen biraz çekinmişim; “Hocam, bölümdeki diğer hocalar..” cümlemi tamamlamama dahi müsaade etmeksizin net bir tavırla; “Evladım, ben böyle uygun gördüm” dedi. Hocamın hatırası olan bu iki dersi, uzun yıllar boyunca ve hakikaten büyük bir zevkle yürüttüm.

Bu vesile ile O büyük insan, muhterem hocamı sevgiyle, saygıyla, rahmetle en önemlisi de tarifi imkânsız bir hasretle anıyorum.

---

³ 1986 yılından beri İzzet Sak ve ben, bölümümüz I. Sınıflarının Osmanlıca derslerini yürütüyorduk.

